

“El canvi climàtic només el podrem aturar amb una revolució científica i tecnològica”

ENTREVISTA A **Pere Estupiñà**

Divulgador científic i autor de ‘A viure la ciència’

Terres de l'Ebre Oriol Gracià

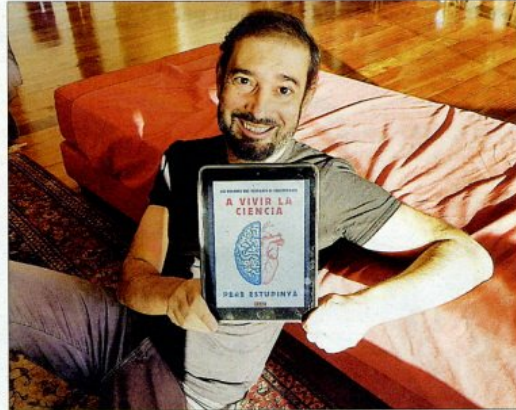
Quan parla de ciència, el mou la passió, tant si comenta la genètica de l'eruga o els estudis sobre el canvi climàtic. Per això, a la portada del nou llibre del divulgador científic Pere Estupiñà (Tortosa 1974) hi han dibuixat un cervell i un cor. El volum porta per títol *A viure la ciència* (Debate). És el seu cinquè llibre i pren com a punt de partida les intervencions de cada diumenge al programa *A viure que son dos dies* de la Cadena SER, que presenta el periodista Javier del Pino. Des de fa uns mesos que viu a Argentina, però la distància no ha estat un problema per a entrevistar-lo perquè com diu del Pino en el prefaci “parlar i llegir sobre ciència inculca a la

societat el virus del coneixement i situa les diverses disciplines en el debat polític”.

Pregunta: Els darrers vint anys ha acumulat conferències, consultories, estades a universitats i llibres. Fins i tot té el seu propi programa de televisió (*El cazador de cerebros a TVE*). Què ha descobert amb la ràdio?

Resposta: Més que descobrir, m'ha permès constatar encara més la importància de les emocions, perquè si alguna cosa transmet la veu radiofònica és emoció. Quan conversem en un estudi compartim informació per a comprendre el món, però també ajudem que l'oient l'intrioritze conceptes, que els senta i si pot ser que els acabe vivint.

P: Per este motiu els capítols del llibre estan organitzats segons les

El divulgador científic tortosí, amb un exemplar del seu llibre. / CEDIDA

emocions.

R: L'emoció és la crida a l'acció, és el que ens fa moure. Com a divulgador, cada cop soc més conscient del poder de persuasió de les emocions, de fins a quin punt ens poden condicionar la percepció. Sovint, pensem que prenem decisions racionals, però en realitat estem condicionats per la subtileza de les emocions.

P: Vostè parla de ciència, que normalment relacionem més amb l'empirisme que amb les emocions.

R: El fet que les emocions siguin subjectives i difícils de mesurar, les fa complicades d'estudiar científicament. És cert, que des que existixen els escàners cerebrals hem pogut constatar que les emocions que abans s'atribuïen al cor, s'activaven a l'amígdala, l'hipocamp o en altres

parts profundes del cervell. L'estudi científic de les emocions ha reobert el debat filosòfic sobre la naturalesa emocional o racional dels éssers humans.

P: La ciència és plena de debats. Vostè en el llibre reivindica el vessant més social de les investigacions.

R: La societat té unes demandes mèdiques, socials i ambientals i la ciència, sovint, no les entén. L'objectiu final de molts investigadors és publicar un "paper", però este no és l'objectiu de la societat que els finança. Hem de promoure una ciència menys acadèmica i molt més humana. Els científics han d'assumir que els principals protagonistes dels seus treballs han de ser les persones.

P: Esta també és una discussió

social i política.

R: El paper dels científics no s'hauria de limitar a la producció de coneixement, sinó que també han de lluitar per a aconseguir que a la pràctica els seus estudis millorarien la societat. És clar que si els polítics i la resta d'agents socials no hi confien, poca cosa hi ha a fer.

P: El canvi climàtic, un debat clau a casa nostra pels efectes sobre el delta de l'Ebre, en pot ser un exemple. Els polítics negacionistes han posat en dubte el discurs científic.

R: Cada cop en queden menys de negacionistes, perquè les evidències sobre el canvi climàtic ja són molt evidents. Així i tot, les traves polítiques hi són, perquè la solució implica canvis dràstics de model molt difícils de gestionar. Alguns escenaris futurs són molt alarmants, d'altres menys, però el que sí que és segur és que la situació anirà a pitjor i que ja no tenim gaire marge per a evitar-ne les conseqüències, més enllà de mitigar-les i adaptar-nos-hi. El canvi climàtic només el podrem aturar amb una gran revolució científica i tecnològica.

P: Parlàvem dels negacionistes climàtics, però Internet és un terreny perfectament adobat per a la proliferació de teories pseudocientífiques.

R: En la meua tasca de divulgador, he intentat ignorar temes com l'homeopatia, els moviments antivacunes o l'explicació racional a suposats fenòmens paranormals. Jo tinc eines per a saber quan un estudi científic és rigorós, però la quantitat i l'abast de les teories pseudocientífiques que circulen per la xarxa és tan gran que escapa de qualsevol control. Cal deixar clar que la ciència és la millor font de coneixement que tenim. El repte és utilitzar-la de manera intel·ligent. ■

Ajuntament de Tortosa

SOC / Servei d'Ocupació de Catalunya

**PROGRAMA D'EXPERIENCIACIÓ LABORAL
PROJECTE TREBALL ALS BARRIS 2019
RESOLUCIÓ TSF/1847/2019 DE 26 DE JUNY**

PLAÇA OFERTADA I TITULACIÓ REQUERIDA

PROJECTE	PLACES	NOMBRE	TITULACIÓ
Projecte competències bàsiques per a la inserció laboral "REENGANXAT I"	Tècnic/a mitjà/na d'inserció laboral	1	Diplomatura universitària o grau universitari o equivalent o altres